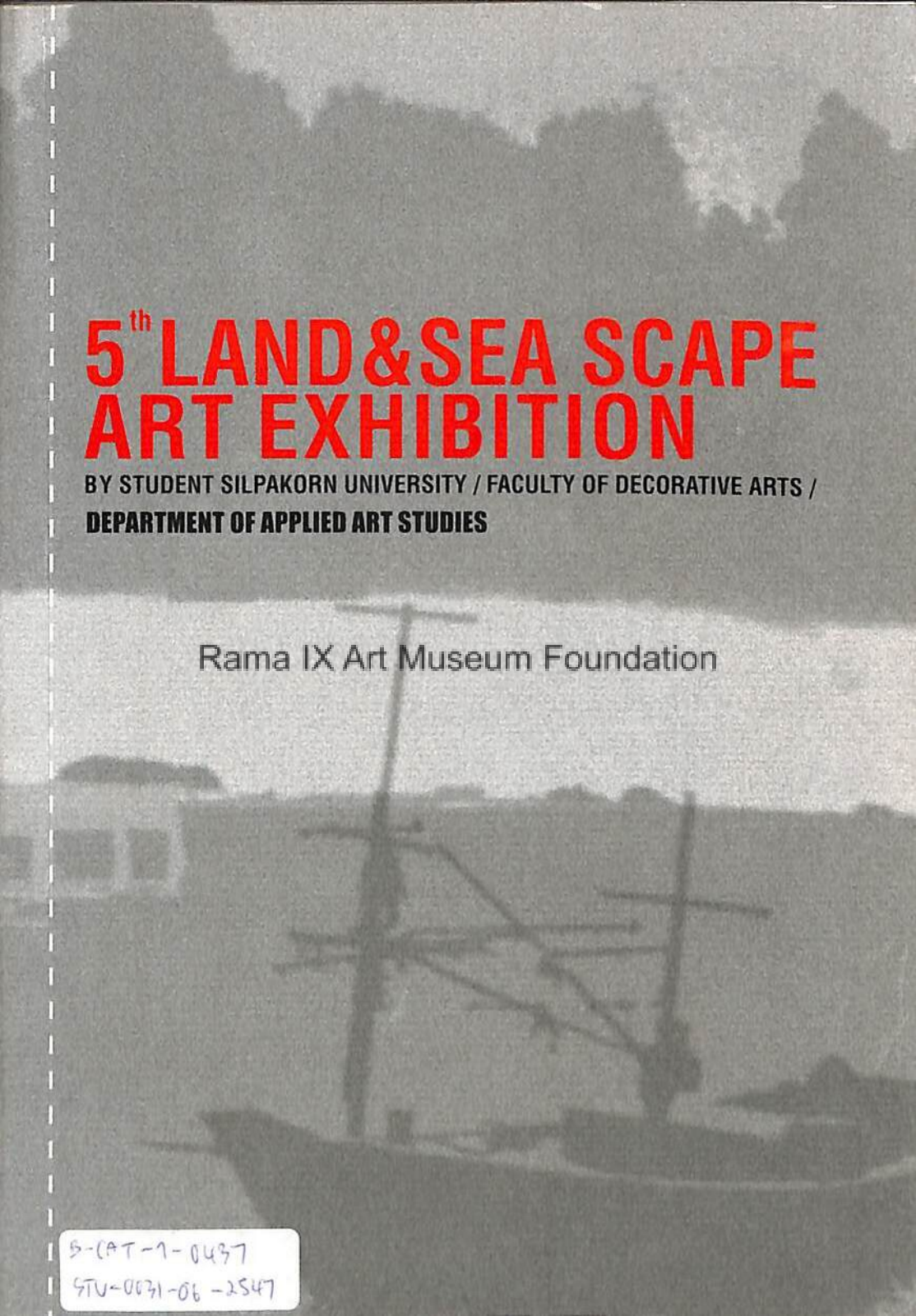

5th LAND & SEA SCAPE ART EXHIBITION

BY STUDENT SILPAKORN UNIVERSITY / FACULTY OF DECORATIVE ARTS /
DEPARTMENT OF APPLIED ART STUDIES

Rama IX Art Museum Foundation

S-CAT-1-0437

STU-0031-06-2547

นิทรรศการ "5th Land & Sea Scape" Art Exhibition

วันที่ 12-30 สิงหาคม 2547

ที่ หอศิลป์และมรดกไทย ถนนรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ

Rama IX Art Museum Foundation

ทิวทัศน์: แผ่นดิน และ ทะเล (Land and Sea Scape.):

ผศ.ดร. ไพโรจน์ ชมณี BFA MFA EdD.

ทิวทัศน์ เป็นเนื้อหาชนิดหนึ่ง ในงานจิตรกรรม ความจริงช่างเขียนมีความรู้การเขียนภาพทิวทัศน์รู้จักกันมาตั้งแต่สมัยกรีก เช่น ภาพการผจญภัยของยูลิสซีส ต่อมาถึงสมัยเรอเนซองส์ ช่างเขียนมีความรู้ด้วยครบถ้วนที่จะเขียนภาพทิวทัศน์ แต่โดยค่านิยมสมัยนั้นเนื้อหาของภาพที่เขียนจะยึดคนเป็นเรื่องสำคัญกว่าภาพทิวทัศน์

ภาพทิวทัศน์เริ่มเป็นที่ยอมรับในสมัยบารอก บรรยากาศของภาพทิวทัศน์ เป็น เรื่องที่ดูน่าสบายดังเมืองสวรรค์ เช่น ภาพของ วัดดู ในแง่ทางเทคนิค ช่างเขียนอย่าง คลอด รอเรนซ์ มีวิธีเขียนเก็บรายละเอียดซึ่งช่างเขียนรุ่นก่อนๆทำไม่ได้ ดังนั้นในยุคนี้ เนื่องจากการสร้างพระราชวังขึ้นหลายแห่งจึงทำให้มีความนิยมที่จะเอารูปทิวทัศน์ไป ประดับเพื่อความสวยงาม สมัยบารอก-รોકโก้ได้กลายเป็นยุครุ่งเรืองของภาพทิวทัศน์เพราะเนื้อหาเหมาะกับการตกแต่งซึ่งเกิดขึ้นพร้อมๆกันนี้ซึ่งไม่ขอกล่าวถึงในที่นี้

พอมมาถึงสมัยบารอก ทิวทัศน์เริ่มคืบคลานขึ้นด้วยการเขียนภาพในนิยาย ภาพกลุ่มคนในเมืองของ นิโคลัส ปัวซอง ภาพเขียนของ วัดดู เขียนภาพในนิยายหรือภาพเขียนผู้หญิงเหมือนกับ บุษ และ ฟลาโกนาต ปัญหาทางศิลปะของช่างเขียนตอนนี้คือการรวม คน ต้นไม้ และบรรยากาศให้อยู่ร่วมกันให้ได้ มีการนำสัตว์มาเข้ามาไว้ในสมัยเรอเนซองส์ แต่ภาพทิวทัศน์ของยุคบารอกก็ยังไม่พัฒนาเรื่อง ความลึกซึ้งไปไกลนักเพราะมีเวลาคิดและพัฒนาได้ไม่ถึงศตวรรษ

พัฒนาการต่อไปช่างเขียนชาวอิตาลี อย่าง สอนบีมา, รูซีไดเอล,และคิปี มีบทบาทสำคัญมากที่จะสร้างความก้าวหน้าในทิวทัศน์ เช่น ภาพของ สอนบีมา เป็นภาพของทางเดินบนถนนมีต้นไม้ขึ้นอยู่สองฝั่ง ใช้ทัศนียภาพแบบจุดเดียว ภาพของ รูซีไดเอล ชื่อภาพหลุมศพชาวอิตาลี สร้างบรรยากาศท้องฟ้ามืดสลัว มีหลุมฝังศพเป็นหินอ่อนสีขาววางอยู่เกือบจะกลางภาพ ส่วนสีสดของรูปพอมิแต่สีน้ำดาล ท้องฟ้าสีเทาหม่น จิตรกรอิตาลีหลายคนชอบเขียนรูปเรืออยู่ในทะเล บางครั้งมีคลื่นแรงจัด ฟาตูโคร่ายพร้อมที่จะทำลายเรือให้จมทะเลไป

บุคคลสำคัญคนหนึ่งที่ถูกเปิดภาพทิวทัศน์ คือ เอล เกรกโก หรือ โดมินิกอส คีโอคอบปีวโลส เขียนภาพทิวทัศน์เมือง เทเรโค(เมืองที่ตั้งอยู่บนภูเขาในประเทศสเปน) ภาพนี้เป็นภาพตอนกลางคืน เกรกโก เขียนท้องฟ้าสีน้ำเงินแกมม่วง เอกลักษณะของภาพนี้คือตอนกลางคืน ไม่รู้ว่าเป็นกลางวันหรือกลางคืนกันแน่ ก่อนเมฆสีขาวสลับกับน้ำเงินคล้ำและท้องฟ้าสีน้ำเงินแกมม่วงทำให้เกิดบรรยากาศที่ดูคลุมเครือ ภาพเขียนเป็นแนวเหนือจริงเหมือนดินแดนประหลาด ขอดโบสส์และพระราชวัง ที่เห็นรายละเอียดครบ เดินอยู่ท่ามกลางท้องฟ้าที่น่างง

พอมมาถึงสมัยโรแมนติค ยุคของเครื่องจักร ภาพเขียนเหมือนจริงเป็นงานสำคัญที่เป็นเหมือน เกรกส์ สูง 10 ฟุต ขาวเกือบ 20 ฟุต คือภาพ แพเมดูซ่า ของ เจริโก ภาพนี้ไม่มีสีสดนอกจากสีน้ำดาลกับสีเหลืองสดๆ เห็นแพที่แตกออกมา ซากของศพที่เรียงรายอยู่บนแพ ผ้าใบที่ขาดวันรวมกันอยู่ในโครงสร้างของสามเหลี่ยม ทำให้ผู้เขียนจึงกล่าวว่ารูปนี้เป็นทิวทัศน์ เพราะรูปคนเป็นแค่ส่วนประกอบที่จะรวมกับแพแตก และ

ทิวทัศน์ทะเล ซึ่งเป็นที่เกิดของความเป็นกับความตายเท่าๆกัน?

จิตรกรอังกฤษ จอห์น คอนสเตเบิล ชอบเขียนทิวทัศน์ของชนบทอังกฤษ ภาพของ จอห์น คอนสเตเบิล แสดงความน่าสบายของชนบทอังกฤษ หลักสุนทรียศาสตร์คือ การสร้างความรู้สึแห่งความน่าสบายของชนบทอังกฤษที่ผู้ชมเกิดความประทับใจ สิ่งที่ทำนเชื่อคือจิตรกรรมนั้นก็เหมือนวิทยาศาสตร์ชนิดหนึ่ง มีหน้าที่บันทึกข้อมูลเหมือนนักวิทยาศาสตร์ แต่คนดูในสมัยหลังนั้นมีความรู้สึกว่ารูปเขียนของ คอน สเตเบิล นั้นให้ทั้งการบันทึกข้อมูลและความงามของต้นไม้บ้าน และทุ่งนาในชนบทที่น่าสบาย

จิตรกรร่วมสมัยกับ คอน สเตเบิล คือ โจเซฟ วิลเลียม เทอเนอร์ มีวิธีการที่แตกต่างออกไป เขาจับอารมณ์ของบรรยากาศในเวลาหนึ่งๆ พายุฝน คลื่นโหมกระหน่ำ หรือแดดจ้า โดยไม่ต้องกังวลกับรายละเอียดเหมือน คอนสเตเบิล เนื่องจากเทอเนอร์เป็นคนที่ทันสมัย ก้าวหน้ากว่าศิลปินในยุคนั้น ถ้าไม่มีเทอเนอร์ โมนีต์ คงจะสร้างอิมเพรสชันนิสม์ไม่ได้ จุดเด่นในงานของเทอเนอร์ เราจะเห็นภาพของเขา ไม่ว่าจะเป็นพายุฝน เรือ หรือบรรยากาศดูคล้ายกับแอบสแตรก เต็มไปด้วยลีลาของเส้น และสีที่บันทึกเหตุการณ์ในขณะนั้น

เมื่อเริ่มศิลปะสมัยใหม่ด้วยอิมเพรสชันนิสม์ คือการเขียนบรรยากาศที่ห่อหุ้มวัตถุทั้งหลายไว้ด้วยกัน รูปคน ต้นไม้ถูกลดทอนความสำคัญไป บรรยากาศเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดและเป็นสิ่งที่ศิลปิน ต้องการนำเสนอ

หลังจากศิลปะสมัยใหม่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เกิดจุดสับสนๆ จุดในงานของ เซอราด สีที่เกินจริง แต่บ่งบอกถึงอารมณ์ในงานของ โกแกง และ แวนโกะ

หลังจากนั้น ศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์ อิมิล เดอเค เอ็ดเวิร์ด มุนช์ และคนอื่นๆเขียนอารมณ์ของตนเอง กับสิ่งที่เขาเห็นอยู่ตรงหน้า ภาพเขียน “เสียงร้อง” ของมุนช์ คือภาพทิวทัศน์ของความน่ากลัว เหมือน บ้านพิศวง หรือห้องเดินรำ อันน่าสะพรึงกลัว

แต่การเขียนเหมือนจริงแบบเก็บรายละเอียดนั้นไม่ได้หายไปไหน แอนดรู ไวท์แอท เก็บต้นหญ้าทุกต้นที่ขึ้นในเพนซิลวาเนีย รอบๆ ของเด็กสาวพิการ คริสติน่า ซาล ซิลเลอร์ เขียนภาพทิวทัศน์ของอุตสาหกรรม ในอเมริกา ณ ขณะนั้น เทลนิคแอร์บรัชในสมัยเลโทเดิร์น ทำให้ศิลปินโฟโต้เรียลลิสม์เก็บแสงสะท้อนบนหน้าต่างกระจกเอามาเขียนให้เหมือนกับภาพถ่ายนี่คือจิตวิญญาณของทิวทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เราจะเห็นได้ว่าเมื่อทิวทัศน์เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 17 ทิวทัศน์ไม่ว่าจะเขียนเหมือนจริงไม่ว่ามากหรือน้อย ศิลปะเหมือนจริงเขียนทิวทัศน์ของโลกแห่งความฝันในงานของ คาลี มาไกรต์ มิโร และ เอ็นส์ ในสมัยโพสโมเดิร์นเราเห็น บรรยากาศสลับคล้ายกับงานของ เอล เกรกโก ในงานของ เอ็นโซ กูชี เราเห็นบรรยากาศที่เต็มไปด้วยสีจางชวนอึดอัดของ ซาน โดเซีย และทิวทัศน์ที่ใช้สีตัดกันอย่างเผ็ดร้อนของกลุ่มนีโอเอกเพรสชัน

ในขณะที่เดียวกัน จิตรกรรมตะวันออกไม่เคยละเลยจิตวิญญาณของภูเขา และสายหมอกในรากวัฒนธรรมชาวจีนเลย ในงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยเราเห็นการดัดแปลงงานจิตรกรรมไทย ประเพณีและศิลปะแบบพื้นบ้านให้เป็นงานทิวทัศน์แบบร่วมสมัย ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าทิวทัศน์ ได้เติบโตขึ้นมาหลายรูปแบบ มันอาจเป็นแผ่นดินแห่งความฝันหรือแผ่นดินจริงๆที่มีต้นไม้ ใบหญ้า และเราสามารถ

เดินไปบนนั้นได้ แนวโน้มของภาพทิวทัศน์ที่เติบโตไปมีอยู่มาก อาจไม่ใช่แค่ในงานจิตรกรรมเท่านั้น สมัยโพสโมเดิร์น คาปู ทำเมฆที่ตกอยู่บนพื้นดิน นี่ถือว่ามีใหม่ของงานทิวทัศน์ในงานประติมากรรม

ถ้าว่า Landscape and Seascape ความจริงคือการจำแนกประเภทย่อยเพื่อให้รู้ว่าเราอยู่ในเมืองใหญ่ ชนบท หรือบนพื้นทรายขาว ความจริงประเภทของภาพทั้งหมดนี้ศิลปินต้องรู้จักวางระนาบ มวล ช่องว่าง และส่วนประกอบให้กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน การพัฒนาที่เริ่มมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 นั้นยังคงดำเนินต่อ แต่ในอนาคตจะเป็นอย่างไร คงทำนายได้ยาก ผลงานติดตั้งบางชิ้น ตามความเห็นของผู้เขียนมันเป็นประติมากรรม แอบสแตร์ที่ผู้ชมมีสภาพเหมือนผู้ที่หลงอยู่ในดินแดนทิวทัศน์อันแสนประหลาด มีมุมไม้ ภูเขาสีแปลก มีความมืดกระจายกระจายเป็นหย่อมๆ ไม่เท่ากัน

Rama IX Art Museum Foundation

แม่น้ำที่ไหลลงสู่ทะเล oil on canvas , 45 X 60 cm.

สำเนียงบนน้ำ oil on canvas , 50 X 75 cm.

แหล่งอ้างอิง

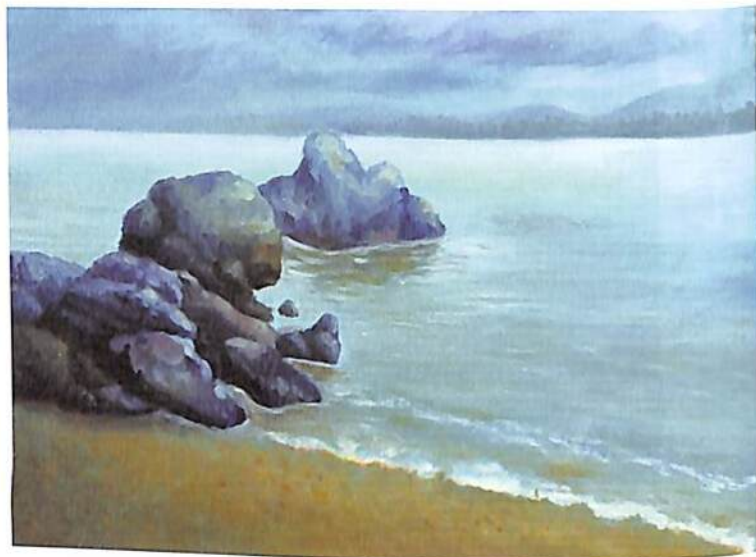
.Jansen History of Art

.Museum of Modern Art An Invitation To See 125 Paintings in the Museum of Modern Art

A.B.Oliva Italian Trans Avantgarde Dian Waldman Enzo Guccchi

นางสาวกาญจนา ทองแท้
0445102

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 30 X 40 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas . 50 X 75 cm.

นางสาวกานดา ขาญชาติพงศ์
0445103

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 45 X 60 cm.

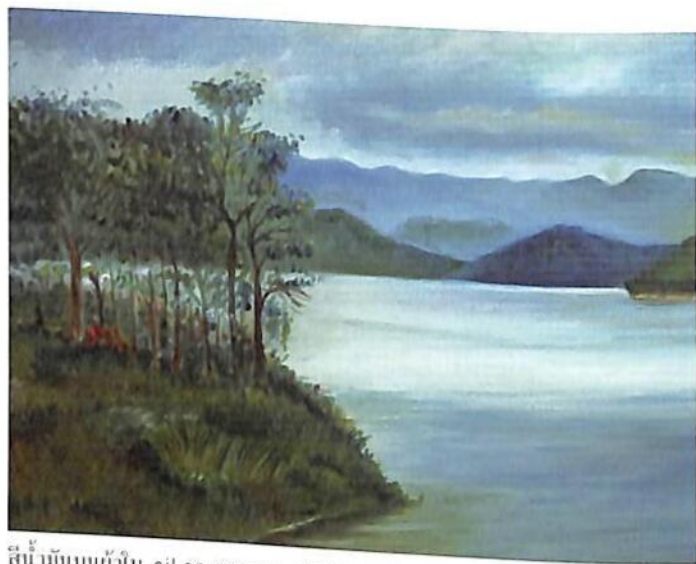
สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 15 X 40 cm.

นายเกรียงศักดิ์ ลี อภิธรดิอนันต์
0445104

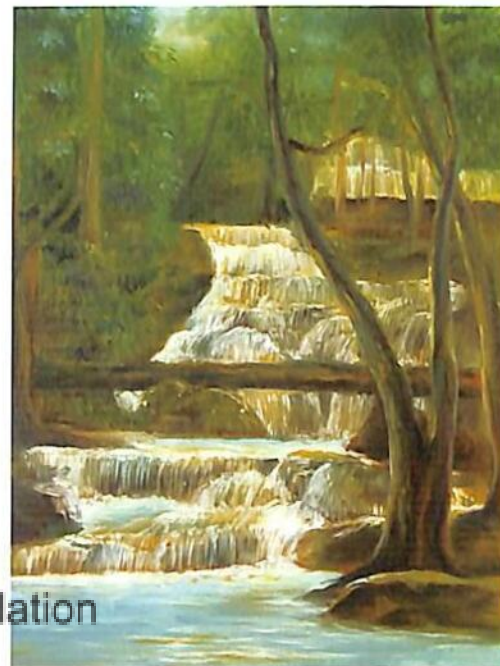

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 30 X 40 cm.

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 45 X 60 cm.

นางสาวขวัญฤทัย วงศ์รัตนลาภ
0445105

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 45 X 60 cm.

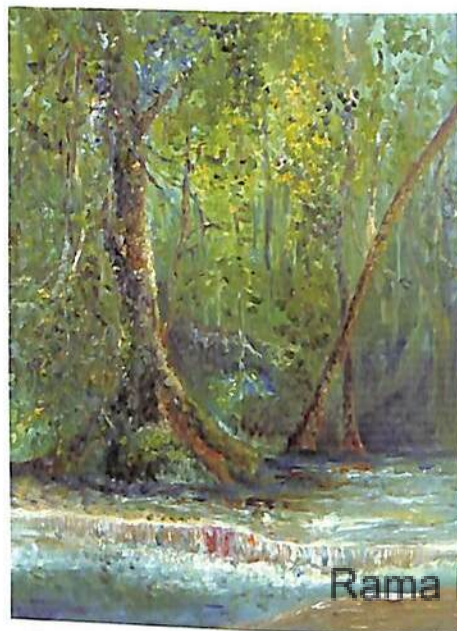

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 30 X 60 cm.

นางสาวจันทกานต์ สุวรรณจำปา

0445107

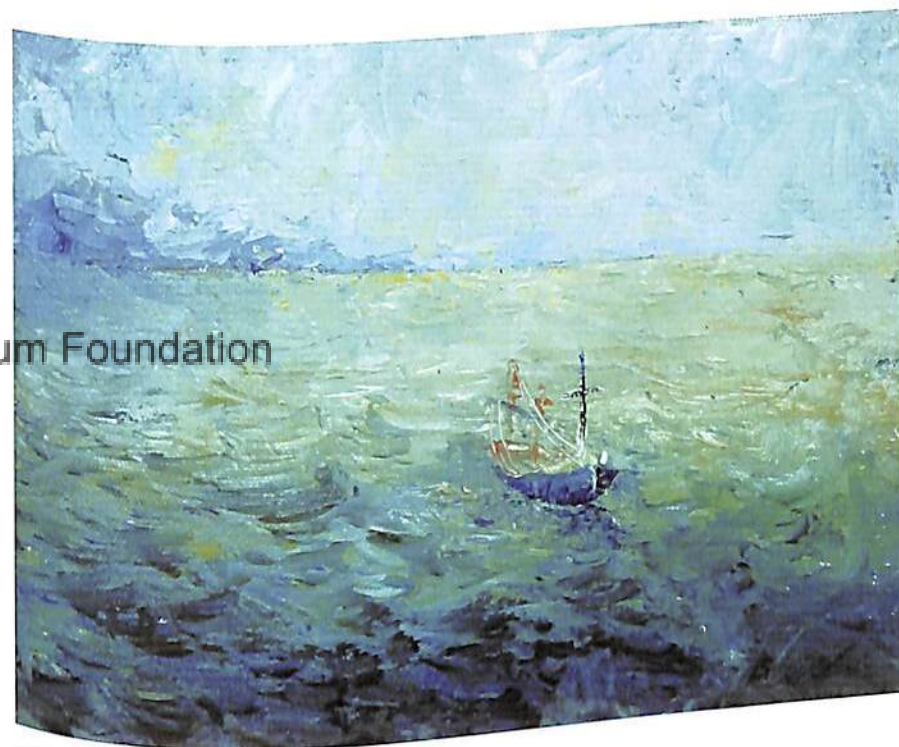
สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 45 X 60 cm.

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 40 X 60 cm.

นางสาวจิตรแก้ว มลดี

0445108

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 20 X 15 cm.

นายชาญชัย ขุดิธนางค์

0445109

สีอะคริลิกบนผ้าใบ acrylic on canvas , 75 X 90 cm.

สีน้ำ water color , 30 x 40 cm.

นางสาวดุลยา แสงชะอุ่ม

0445110

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 30 X 60 cm.

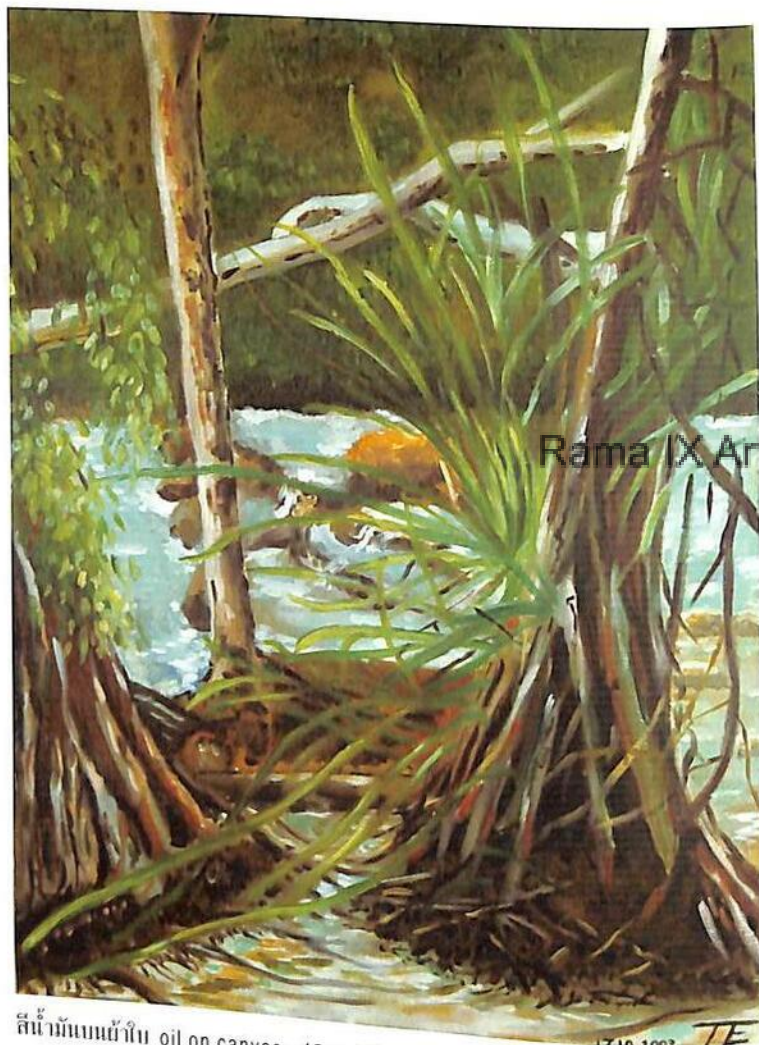

สีน้ำมันบนผ้าใบ oil on canvas , 30 X 40 cm.

นายเตชนิธิ สังขทรัพย์

0445111

สีน้ำมันแบนน้ำใน oil on canvas , 45 X 60 cm.

นายธเนศ คล้ายสุวรรณ

0445112

สีน้ำมันแบนน้ำใน oil on canvas , 45 X 60 cm.